

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2019. gada 26. aprīlī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Sanita Osipova, tiesneši Ineta Ziemele un Gunārs Kusiņš,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 43/2019),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Kodekss) 238.¹ panta pirmo daļu, ciktāl tā nosaka termiņu lēmuma par lietvedības uzsākšanu administratīvās pārkāpuma lietā vai par atteikšanos uzsākt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā pieņemšanai, par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 111. pantam.

2. Kodeksa 238.¹ panta pirmā daļa 1997. gada 28. maija likuma redakcijā noteica:

“Saņemot pieteikumu vai citus materiālus par administratīvo pārkāpumu, šā kodeksa 247. pantā minētajām personām diennakts laikā jāstāda administratīvā pārkāpuma protokols vai jāpieņem viens no šādiem lēmumiem:

- 1) par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā;
- 2) par atteikšanos uzsākt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā;
- 3) par materiālu nosūtīšanu pēc piekritības;
- 4) par materiālu nosūtīšanu pašvaldības administratīvajai komisijai jautājuma izlemšanai par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu, ja pārkāpumu izdarījis nepilngadīgais vecumā no 11 līdz 14 gadiem.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punkts noteic, ka Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam un 19.² panta pirmajai daļai persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt vienīgi tai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā. Savukārt šā likuma 19.² panta sestās daļas 1. punkts kopsakarā ar 18. panta pirmās daļas 4. punktu prasa pamatot, ka tieši apstrīdētās normas neatbilstība pieteikumā norādītajai augstāka juridiska spēka tiesību normai izraisa pieteikuma iesniedzējam pamattiesību aizskārumu.

5.1. Atbilstoši Satversmes tiesas likumam personas pamattiesību aizskārums ir konstatējams, ja: pirmkārt, personai Satversmē ir noteiktas konkrētās pamattiesības, proti, apstrīdētā norma ietilpst konkrēto pamattiesību tvērumā; otrkārt, tieši apstrīdētā norma aizskar personai Satversmē noteiktās pamattiesības (*sk. Satversmes tiesas 2016. gada 23. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2016-02-01 5. punktu*). Turklāt pamattiesību aizskārums ir saprotams tādējādi, ka pati apstrīdētā norma (nevis tās piemērošanas rezultāts) rada nelabvēlīgas sekas tieši pieteikuma iesniedzējam (*sk. Satversmes tiesas 2002. gada 11. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2002-07-01 3. punktu*).

Tādējādi Satversmes tiesas kolēģijai ir jāpārbauda, vai pieteikumā ir ietverti juridiski argumenti tam, ka apstrīdētā norma skar tādas tiesības, kas ietilpst

pieteikumā norādīto Satversmes pamattiesību tvērumā, un vai apstrīdētā norma aizskar Pieteikuma iesniedzējai attiecīgajā Satversmes normā noteiktās pamattiesības.

5.2. No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja (datums) vērsusies Veselības inspekcijā ar iesniegumu, kurā lūgts izvērtēt viņas mātei sniegtās medicīniskās aprūpes kvalitāti. Tikusi nozīmēta ekspertīze, kura veikta nepilnus trīs mēnešus. (datums) Veselības inspekcija, ņemot vērā ekspertīzes atzinumu, pieņēmusi lēmumu atteikties uzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību. Lēmums citstarp pamatots ar Kodeksa 238.¹ panta pirmās daļas 2. punktu tobrīd spēkā esošajā redakcijā.

Pēc Pieteikuma iesniedzējas ieskata, apstrīdētā norma ir pretrunīga un “nedarbojas”, turklāt nekvalitatīva normas piemērošana novedusi pie viņas pamattiesību pārkāpuma. Pieteikuma iesniedzēja arī izsaka viedokli, kā, viņasprāt, apstrīdētā norma būtu piemērojama.

Tomēr pieteikumā nav sniegti juridiski argumenti tam, ka apstrīdētā norma attiektos uz tādām personas subjektīvajām tiesībām, kas ietilpst Satversmes 111. pantā noteikto pamattiesību tvērumā. Turklāt pieteikumā nav pamatots, ka no Satversmes 111. panta izrietētu personas tiesības prasīt, lai tiktu uzsākta administratīvā pārkāpuma lietvedība par viņas mātei sniegto veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta ceturtajā daļā, kā arī 19.² panta pirmajā daļā un sestās daļas 1. punktā noteiktajām prasībām.

6. Satversmes tiesas kolēģija vērš Pieteikuma iesniedzējas uzmanību uz to, ka pieteikumā Satversmes tiesai lūgts izvērtēt Kodeksa 238.¹ panta pirmās daļas satversmību redakcijā, kas izteikta ar 2012. gada 14. jūnija likumu “Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā”. Tomēr apstrīdētā norma viņai piemērota ar Veselības inspekcijas (datums) lēmumu, kad Kodeksa 238.¹ panta pirmā daļa bija spēkā citā tās redakcijā.

Tāpat Satversmes tiesas kolēģija vērš Pieteikuma iesniedzējas uzmanību uz to, ka saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta otro daļu persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai, ja viņa ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem (sūdzība augstākai institūcijai vai augstākai amatpersonai, sūdzība vai prasības pieteikums vispārējās jurisdikcijas tiesai) vai arī tādu nav. Savukārt atbilstoši minētā panta ceturtais daļas pirmajam teikumam šādas tiesības persona var izmantot sešu mēnešu laikā pēc pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās brīža, taču Pieteikuma iesniedzējai apstrīdētā norma ir piemērota gandrīz pirms 10 gadiem.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta
piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 43/2019).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

S. Osipova